

prima instanță: M. Soficiuc

dosarul nr. 2rhc-26/16

instanța de apel: T. Duca, S. Procopciuc, E. Grumeza

instanța de recurs: A. Cobăneanu, V. Clevadî, T. Chișca-Doneva

ÎNCHEIERE

23 martie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președinte, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Ion Druță
Maria Ghervas

examinând cererea de revizuire depusă de către Societatea cu Răspundere Limitată „Mobirai”,

în pricina civilă la cerea de chemare în judecată a Societății cu Răspundere Limitată „Lukoil-Moldova” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Mobirai”, intervenienți accesorii Braniște Ruslan și Snițchii Roman cu privire la încasarea sumei,

împotriva încheierii Curții Supreme de Justiție din 15 octombrie 2015 prin care recursul declarat de către Societate cu Răspundere Limitată „Mobirai”, reprezentată de avocatul Felișcan Victor, a fost considerat inadmisibil,

c o n s t a t ă:

La 05 martie 2012, SRL „Lukoil-Moldova” a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Mobirai”, intervenienți accesorii Braniște Ruslan și Snițchii Roman cu privire la încasarea sumei.

În motivarea acțiunii a indicat că, conform contractului de vânzare-cumpărare nr.C03/3851 din 28 aprilie 2010, societatea a eliberat SRL „Mobirai” produse petroliere pentru care, ultimul, nu și-a onorat obligațiunile contractuale și nu a achitat datoria față de întreprindere.

Susține că datoria debitorială față de societatea constituie 165 428,90 lei.

Menționează că în vederea soluționării litigiului pe cale extrajudiciară, de nenumărate ori a atenționat debitorul despre neonorarea obligațiunilor sale financiare asumate și despre stingerea datoriilor, atât în formă scrisă, cât și verbală, iar la data de 04 ianuarie 2012, a fost adresată pretenția nr. C 10/09, însă, prin răspunsurile recepționate a fost informat că debitorul nu recunoaște datoria și nici facturile fiscale, invocând totodată, că de fapt, a primit prin aceste facturi motorină și benzină, însă nu toată cantitatea indicată în acestea, ci doar parțial.

La fel, reclamantul a remarcat că deși, SRL „Mobirai”, a indicat că pe facturile fiscale nu este semnătura lor, însă facturile respective au aplicată ștampila întreprinderii sale, circumstanță care este certă și necontestat de către debitor.

Cu referire la prevederile art. 117¹ alin.(9) lit. c) din Codul fiscal și art.753 din Codul civil, insistă că prin eliberarea facturii fiscale FA 0645426 din 30 noiembrie

2011, se subînțelege că a fost predată de către societatea cantitatea de 11 000 litri motorina și recepționată aceeași cantitate de către cumpărător și prezența ștampilei și semnăturii cumpărătorului, fiind în plus o dovadă a recepționării bunului de către cumpărător, iar factura fiscală FA0597331 din 30 noiembrie 2011 a fost eliberată nu de SAC-40 or. Soroca, dar de la depozitul de petrol din or. Bălți, în baza dispoziției de plată nr.150 din 24 noiembrie 2011.

De asemenea, invocă că, în darea de seamă a societății către Inspectoratul Fiscal de Stat, în registrul vânzărilor sunt incluse facturile nerecunoscute de către societate, iar faptul că SRL „Mobirai” nu le deține în contabilitate, sau nu le recunoaște din diferite motive, este problema doar a pîrîtului și denotă faptul dubios al activității întreprinderii date.

Solicită încasarea de la SRL „Mobirai” în beneficiul SRL „Lukoil-Moldova” datoria în mărime de 165 428,90 lei și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătorei Rîșcani mun. Chișinău din 03 octombrie 2013, acțiunea a fost admisă, fiind încasat de la SRL „Mobirai” în beneficiul SRL „Lukoil-Moldova” datoria în mărime de 165 428,90 lei, iar de la SRL „Lukoil-Moldova” în beneficiul statului a fost încasată taxa de stat în sumă de 4 962,86 lei.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 06 martie 2014, a fost admis apelul declarat de către SRL „Mobirai”, casată hotărârea primei instanțe și remisă pricina spre rejudecare conform competenței jurisdicționale la Judecătoria Soroca.

Prin hotărârea Judecătorei Soroca din 15 decembrie 2014, acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată, fiind încasat de la SRL „Lukoil-Moldova” în beneficiul SRL „Mobirai” cheltuielile de judecată în sumă de 7 722 lei.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 19 mai 2015, a fost admis apelul declarat de către SRL „Lukoil-Moldova”, casată hotărârea primei instanțe și emisă o nouă hotărâre prin care acțiunea a fost admisă, fiind încasat de la SRL „Mobirai” în beneficiul SRL „Lukoil-Moldova” datoria în sumă de 165 428,90 lei și cheltuielile de judecată cu titlu de taxă de stat pentru cererea de apel în mărime de 3 722, 15 lei și taxa de stat în contul statului în mărime de 4 962,86 lei.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 15 octombrie 2015, recursul declarat de către SRL „Mobirai”, reprezentat de avocatul Felișcan Victor a fost considerat inadmisibil.

La 03 februarie 2016, SRL „Mobirai”, a depus cerere de revizuire împotriva încheierii instanței de recurs, solicitând admiterea cererii de revizuire și casarea încheierii instanței de recurs.

În motivarea cererii de revizuire a invocat prevederile art. 449 lit. b) CPC, susținând că au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale pricinii care nu au fost și nu au putut fi cunoscute anterior, întrucît au fost tănuite și reținute cu rea-voință de SRL „Lukoil-Moldova” și care au determinat adoptarea unei soluții incorecte.

Astfel, menționează că la data de 03 noiembrie 2015, avocatul Felișcan Victor a semnat contract de asistență juridică nr. 15/57 cu Snițhii Roman, care are calitate procesuală de pîrît în cauza civilă cu privire la încasarea prejudiciului material în sumă de 563 815,55 lei, inițiată de SRL „Lukoil-Moldova” împotriva lui Snischii Roman

Susține că la 09 noiembrie 2015 avocatul Felișcan Victor a luat cunoștință cu materialele cauzei menționate, în procesul căruia i-a devenit cunoscut Raportul de expertiză nr. 3071/3072 din 12 septembrie 2012 executat de șeful SEEC a DT-C a MAI, locotenent-colonel de poliție Irjanova Ina, din care rezultă cu certitudine că SRL

„Mobirai” nu a recepționat marfa – motorina în sumă de 165 428,90 lei, fapt pretins de reclamant, iar SRL „Lukoil-Moldova” a utilizat cu bună-știință înscrisuri falsificate în susținerea pretențiilor sale, or ultimul a luat cunoștință de rezultate expertizei menționate la data de 12 septembrie 2012, iar hotărârea Judecătoriei Soroca a fost pronunțată peste 2 ani, și anume la 15 decembrie 2014.

Mai invocă că reclamantul și-a bazat pretențiile în prezenta cauză pe permisa că o dată cu primirea facturii se prezumă că marfa și tichetele au fost recepționate, însă ulterior, s-a dovedit că factura fiscală FA 0645426 din 30 noiembrie 2011, este viciată și lovită de nulitate, fapt ce atestă că acțiunea înaintată împotriva SRL „Mobirai” a fost admisă ilegal.

În susținerea poziției, precum că factura fiscală FA 0645426 din 30 noiembrie 2011 a avut un rol determinativ în admiterea pretențiilor reclamantului, afirmă că însuși ultimul a invocat drept temei de drept factura respectivă, cu toate că originalul facturii nu a fost prezentat instanței de judecată, reclamantul cunoscând cu bună-știință că există un raport de expertiză prin care s-a constatat că semnătura din factură nu aparține SRL „Mobirai”.

Al doilea înscris, incontestabil reținut cu rea-voință de reclamant, ce probează că acțiunea înaintată de SRL „Lukoil-Moldova” cu valoarea de 165 428.90 lei este nefondată, invocă procesul-verbal privind rezultatele inventarierii efectuate din 26 decembrie 2014, aprobat de directorul general SRL „Lukoil-Moldova”, din care rezultă că există tichete alimentate, dar nerealizate, fapt care nu a fost cunoscut de pîrîtul SRL „Mobirai” și nu a fost cercetat în ședință de judecată.

Consideră că existența unor tichete alimentate dar nerealizate este o încălcare gravă care dovedește că tichetele au fost eliberate fără plată și invers, însă neajunsurile la stația de alimentare au fost puse doar în seama SRL „Mobirai” care nu a semnat nici factura și nici tichetele.

La fel, invocă în susținerea cererii de revizuire și procesul-verbal din 23 ianuarie 2012, privind rezultatele investigațiilor financiare și de altă natură admise de funcționarii SAC nr. 40 și SAC nr. 72, din conținutul căruia rezultă că reclamantul SRL „Lukoil-Moldova” recunoaște că datoriile debitoare sunt nefondate, nefiind confirmate de către clienți, inclusiv SRL „Mobirai”; lipsesc tichetele alimentare la produsele petroliere eliberate, ce se impută persoanelor cu răspundere materială la prețul de cost al mărfurilor; și că delapidările au fost comise de persoanele responsabile, angajații SRL „Lukoil-Moldova”.

Insistă că Auditul intern și alte acte adoptate în cadrul SRL „Lukoil-Moldova” nu au fost cunoscute pîrîtului și nu au fost invocate în acțiunea, însă despere care au aflat doar la 09 noiembrie 2015.

Consideră că argumentele și circumstanțele expuse în cererea de revizuire dovedesc faptul că instanța de apel și instanța de recurs și-au întemeiat soluția pe probe false prezentate de reclamant.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră cererea de revizuire neîntemeiată și care urmează a fi respinsă ca inadmisibilă din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 451 CPC, cererea de revizuire se depune în scris de persoanele menționate la art. 447, indicându-se în mod obligatoriu temeiurile consemnate la art. 449 și anexându-se probele ce le confirmă.

La caz, se constată că revizuentul SRL „Mobirai” cu referire la dispozițiile art. 449 lit. b) CPC, a prezentat în susținerea cererii de revizuire copia cererii de chemare în judecată înaintată de SRL „Lukoil-Moldova” împotriva lui Snițchii Roman cu privire la încasarea datoriei, copia mandatului din 03 noiembrie 2015, prin care avocatul Victor Felișcan a fost împuternicit să reprezinte interesele lui Snițchii Roman, copia Raportului de expertiză nr. 3071/3072 din 12 septembrie 2012 executat de Șeful SEEC a DT-C a MAI, copia cererii de reclamare a probelor din 30 noiembrie 2015, copia cererii de chemare în judecată a SRL „Lukoil-Moldova” din 01 martie 2012 înaintată împotriva SRL „Mobirai” cu privire la încasarea datoriei și copia procesului-verbal privind rezultatele inventarierii efectuate din 26 decembrie 2014.

În conformitate cu art. 449 lit. b) CPC, revizuirea se declară în cazul în care au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale pricinii care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuentului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii.

În interpretarea corectă a prevederilor art. 449 lit. b) este de înțeles că circumstanțele sau faptele menționate, trebuiau să existe obiectiv până la pronunțarea hotărârii, iar revizuentul nu putea ști despre aceste circumstanțe anterior pronunțării hotărârii, revizuirea căreia se cere.

Cu referire la prevederile enunțate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție remarcă că cele invocate de către revizuent în susținerea cererii de revizuire nu se încadrează în temeiurile prevăzute de art. 449 lit. b) CPC, deoarece ultimul nu a făcut dovada faptului că în procesul examinării anterioare a cauzei a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele invocate, inclusiv și pentru obținerea înscrisurilor prezentate ca temei de depunere a cererii de revizuire, condiție însă care este direct impusă prin lege.

Or, în sensul normei enunțate este de înțeles că pentru acest motiv de revizuire esențial este ca revizuentul să probeze că nu a știut anterior pronunțării hotărârii a cărei revizuire se cere despre circumstanțe sau fapte invocate și că nu a avut posibilitatea de a le cunoaște, în caz contrar ele nu pot servi ca temei de revizuire în sensul dispozițiilor art. 449 lit. b) CPC.

Astfel, ca o condiție esențială de redeschidere a procesului pe acest temei este ca circumstanțele (faptele) să fi existat obiectiv până la data pronunțării hotărârii, ele urmînd a fi diferențiate de faptele noi apărute după pronunțarea hotărârii. Faptele noi apărute după darea hotărârii pot servi temei de adresare cu o nouă acțiune în judecată, dar nu ca temei de revizuire.

Circumstanțele sau faptele prezentate ca temei de revizuire trebuie să influențeze esențial soluția dată inițial de instanță, în sensul că nu orice circumstanțe sau fapte necunoscute anterior pot servi temei de revizuire, ci doar atunci cînd sînt determinante pentru judecarea justă a cauzei, or aceste noi circumstanțe conduc după sine la apariția, modificarea sau încetarea raporturilor juridice dintre părțile în litigiu și deci sunt determinante pentru judecarea justă a cauzei.

În același timp, revizuentul trebuie să probeze că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii. Or, lipsa acestui suport probatoriu, ca element obligator al temeiului prevăzut la art. 449 lit. b) CPC, decade sau lipsește revizuentul de posibilitatea invocării unui atare temei.

În cauză, însă, nu sunt îndeplinite cumulativ condițiile prevăzute de art. 449 lit.b) CPC, întrucât circumstanțele și faptele invocate, inclusiv și înscrisurile prezentate ca temei de depunere a cererii de revizuire nu sunt noi și nu au putere decisivă asupra concluziei (hotărârii) instanței de judecată ori de natură să răstoarne o situație juridică deja stabilită și că acestea au fost ascunse cu rea-credință de către un alt participant la proces sau că nu a putut fi prezentate dintr-o împrejurare mai presus de voința părților.

De altfel, nici Raportul de expertiză nr. 3071/3072 din 12 septembrie 2012, nu poate fi reținut ca un înscris nou, deoarece acesta, în calitate de înscris, având forță probantă, de rînd cu alte probe, a stat la baza emiterii sentinței de condamnare a inculpatului Snițhii Roman, unele constatări ale căreia au fost remarcate însuși de revizuent în susținerile verbale depuse la examinarea prezentei cauzei în prima instanță.

Iar în aceste condiții, este neîntemeiată susținerea revizuentului precum că nu a cunoscut despre existența Raportului de expertiză menționat, mai mult că revizuentul nu a făcut dovada faptului că în procesul examinării anterioare a cauzei a întreprins toate măsurile pentru obținerea înscrisurilor prezentate ca temei de depunere a cererii de revizuire.

La fel nici alte înscrisuri invocate de revizuentul SRL „Mobirai” în susținerea cererii de revizuire nu constituie probe noi în sensul art. 449 CPC, deoarece nu atestă o altă situație de fapt decît aceea cuprinsă în acte anterioare ce au fost analizate cu ocazia judecării cauzei în fond.

Situația de fapt impune de a remarca că revizuirea este o cale de atac de retractare și nu de reformare prin intermediul căreia se poate obține anularea unei hotărâri judecătorești irevocabile și reînnoirea judecării în cazurile expres determinate de lege, iar retractarea neîntemeiată a hotărârii contestate poate duce la încălcarea principiului stabilității raporturilor juridice. De aceea, legea admite revizuirea numai în cazuri strict determinate, care sunt prevăzute în mod limitativ în art. 449 CPC.

În consecință, sub aspectul analizat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ conchide că revizuentul SRL „Mobirai” în cererea de revizuire nu a invocat nici un temei, care s-ar încadra în prevederile art. 449 CPC, în baza căruia se poate solicita revizuirea hotărârii, ci din contra a oferit împrejurări ce țin de fondul cauzei.

Astfel, la caz se va remarca că admiterea cererii de revizuire, în asemenea împrejurări, ar contravine principiului securității raporturilor juridice și ar constitui o violare a art. 6 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Colegiul reiterează că, posibilitatea reinițierii procesului de judecată urmează să fie examinată în lumina Preambulului Convenției, care declară preeminența dreptului o parte a moștenirii comune a Statelor Contractante. Unul din aspectele fundamentale ale preeminenței dreptului este principiul securității raporturilor juridice, care cere, printre altele, ca atunci cînd instanțele judecătorești dau o apreciere finală unei chestiuni, constatarea lor să nu mai poată fi pusă în discuție (*Brumărescu v. Romania, Roșca v. Moldova*).

Securitatea raporturilor juridice presupune respectarea principiului *res judicata* (ibid., § 62), adică principiul caracterului irevocabil al hotărârilor judecătorești. Acest principiu cere ca nici o parte să nu aibă dreptul să solicite revizuirea unei hotărâri irevocabile și obligatorii, doar cu scopul de a obține o reexaminare și o nouă

determinare a cauzei. Revizuirea nu trebuie considerată un apel camuflat, iar simpla existență a două opinii diferite cu privire la aceeași chestiune nu este un temei de reexaminare. O derogare de la acest principiu este justificată doar atunci când este necesară, datorită unor circumstanțe esențiale și convingătoare (*Roșca v. Moldova*, citată mai sus, § 25, *Popov nr. 2 vs. Moldova*).

Din considerentele menționate și având în vedere că cererea de revizuire nu indică careva temeiuri prevăzute de art. 449 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge cererea de revizuire ca fiind inadmisibilă.

În conformitate cu art. art. 269-270, art. 453 alin. (1) lit. a) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

dispune:

Se respinge ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de către Societatea cu Răspundere Limitată „Mobirai”, împotriva încheierii Curții Supreme de Justiție din 15 octombrie 2015 în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Societății cu Răspundere Limitată „Lukoil-Moldova” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Mobirai”, intervenienți accesorii Braniște Ruslan și Snițchii Roman cu privire la încasarea sumei.

Încheierea nu se supune nici unei căi de atac.

Președinte, judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Ion Druță

Maria Ghervas